

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av anpassad
grundskola vid Sätotaskolan
i Höörs kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Sätöftaskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Sätöftaskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin ledning och organisation av det pedagogiska arbetet för att gynna en tillgänglig lärmiljö. I detta ingår att se till att lärare och övrig personal får det stöd och kompetensutveckling som krävs för att undervisa och stödja i anpassad grundskola.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, anpassa undervisningen utifrån aktuell elevgrupp så att den utmanar och bidrar till progression. I detta ingår även att all personal använder sig av individanpassade hjälpmedel i den omfattning som gynnar respektive elev och elevgrupp.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla ett planerat arbete där även studie- och yrkesvägledarens kompetens bidrar, som ger eleverna förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att samtliga lärare arbetar regelbundet och systematiskt med att fortlöpande bedöma och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla ett mer aktivt och riktat stöd till rektorn. I detta ingår att stödja rektorn i redan identifierade behov gällande den studie- och yrkesvägledande verksamheten och att långsiktigt gynna kontakter med det omgivande samhället.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 17 oktober 2025 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden.

Redogörelsen skickas via e-post, till Skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:4568) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap**Författningsstöd**

1 kap. 4, 5, 9–10 §§, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ och 11 kap. 2, 5, 6, 8, 13 §§ skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade grundskolan (Lgra22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elevassistenter samt inkommen dokumentation.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn gör vissa bedömningar av undervisningens kvalitet, men bedömningarna görs utifrån en begränsad bild av verksamheten. Genom den biträdande rektorn och skolans förstelärare tillika specialpedagog som bland annat leder skolans olika mötesforum i arbetslag och lärgrupper, skaffar sig rektorn löpande information om verksamheten. Vid dessa forum är fokus på daglig drift och förutsättningar men även på skolans utvecklingsarbete. Därutöver skaffar sig rektorn även information om

enskilda elevers behov genom skolans elevhälsa som rektorn leder. Beträffande uppföljning av kunskapsresultat använder rektorn underlag från skolans digitala system där lärarna dokumenterar elevernas kunskapsprogression genom olika färgmarkeringar och sammanfattande kommentarer två gånger per termin. Dessa underlag diskuteras vid specifika forum, så som mittermins- och analyskonferenser, där skolledningen ger lärarna analysfrågor om elevernas kunskapsutveckling att reflektera över. Emellertid framgår det att systemet inte är funktionellt och att informationen i systemet är svår att få fram korrekt, vilket försvårar analysarbetet. Likaså har rektorn identifierat att lärare har svårt att svara på analysfrågorna om elevernas kunskapsutveckling och de bedömningar som lärare gör. Syftet med utbildningen följs upp genom dialog med lärare och specialpedagog, men det uppföljningsarbetet saknar en tydlig struktur med exempelvis riktade frågor. Utifrån den kännedom som rektorn har gör rektorn vissa bedömningar av undervisningens och verksamhetens kvalitet. Vad gäller undervisningen har rektorn identifierat att förståelsen för såväl undervisning som bedömning i ämnen respektive ämnesområden behöver förbättras. Undervisningen på skolenheten har tidigare varit mer integrerad och inriktad mot grundskolan och det har inte varit tydligt om elever läser ämne eller ämnesområde. Rektorn kan också se viss skillnad i undervisningens kvalitet mellan undervisningsgrupperna vilket beror på att personalen har skiftande kompetens och erfarenhet av att undervisa målgruppen då verksamheten har utökats på kort tid. Vad gäller bedömningar av utbildningens syfte kopplat till elevernas möjligheter att få konkreta erfarenheter av närsamhället, har rektorn identifierat att arbetet är mycket begränsat och behöver utvecklas.

Utifrån de bedömningar som rektorn gör av olika områden i verksamheten planerar rektorn för och genomför utvecklingsåtgärder. Skolans utvecklingsarbete handlar bland annat om att utveckla undervisningen och arbetet med bedömning i ämnen och ämnesområden. Därför har rektorn, tillsammans med huvudmannen, genom kartläggning arbetat med att säkerställa att eleverna i anpassad grundskola tillhör målgruppen samt att eleverna läser mot rätt kursplan. Det pågår även ett fortbildningsarbete i skolans olika forum med att utveckla lärarnas analysförmåga och bedömarkompetens samt öka förståelsen i lärargruppen om undervisning inom skolformen. Rektorn har gett uppdrag till elevhälsan som har påbörjat ett arbete med bland annat handledning till personal. Rektorn har också organiserat så att lärarna arbetar tillsammans i par kring elevgrupperna i syfte att utveckla undervisningens planering och genomförande.

Ledning och organisation

Rektorns ledning och organisation av det pedagogiska arbetet har i flera avseende fokus på att skapa en lärmiljö som blir tillgänglig för eleverna och

möjliggör flexibilitet. Rektorn bedriver ett pågående förändringsarbete kring hur skolans organisation ska förstärkas. Det pågår bland annat ett arbete på skolan med att göra de nya lokalerna mer tillgängliga och ändamålsenliga för de olika undervisningsgrupperna. Exempelvis har den fysiska miljön setts över där möbler har beställts för att anpassa efter elevernas behov och två undervisningsgrupper har bytt klassrum med varandra för att möta förändringar i elevgruppernas sammansättning. När det gäller den pedagogiska miljön så har rektorn bland annat identifierat behov av ytterligare gemensamma och individanpassade hjälpmedel för elever men också stöd till personalen för att öka kompetensen gällande kommunikationsverktyg och användning av hjälpmedel i syfte att göra undervisningen mer tillgänglig. Organiseringen av undervisningsgrupperna bygger delvis på en ärvd organisation som inte helt möter elevernas behov. Rektorn har identifierat utmaningar i vissa undervisningsgrupper där elever undervisas i ämnen och ämnesområden tillsammans. Rektorn har därför genomfört vissa förändringar utifrån sin kännedom om elevernas behov och personalens kompetens. Till exempel har rektorn valt att organisera två olika undervisningsgrupper för eleverna i de lägre årskurserna, där en grupp läser ämnen och en grupp ämnesområden. Utifrån det har rektorn sett till att personal med särskild kunskap och erfarenhet kring kommunikation och undervisning i ämnesområden har rekryterats och placerats i den gruppen där behovet varit störst. Likaså har rektorn tillsatt två lärare i undervisningsgrupper där eleverna undervisas i ämnen och ämnesområden tillsammans. I nuläget finns inga elever som läser flexibelt, det vill säga en kombination av ämnen och ämnesområden eller ämnen enligt grundskolans läroplan. Rektorn och huvudmannen har ett pågående arbete med att säkerställa att eleverna på skolan läser mot rätt kursplan. Även om det i nuläget inte finns elever som läser flexibelt arbetar rektorn tillsammans med elevhälsan medvetet för att bevaka om sådana behov uppkommer. Det föreligger inte heller några organisatoriska hinder för elever att läsa flexibelt. Bland annat är skolan delvis samlokaliserad med en grundskola som rektorn också ansvarar för.

I vissa avseenden finns det dock hinder i skolans inre organisation och ledning som försvårar möjligheterna till en tillgänglig lärmiljö. Det framgår att möjligheterna för samverkan mellan lärare och elevassistenter är mycket begränsad. Likaså är samverkan begränsad mellan personal och lärare som undervisar i vissa praktisk-estetiska ämnen och som också undervisar på grundskolan. Detta försvårar arbetet med kunskaps- och informationsöverföring, utveckling och lärande. Bland annat framgår det att elevassistenterna sällan har möjlighet att delta under mötestiden som finns för arbetslag då de bland annat ansvarar för fritidshemmets verksamhet. Det saknas ett strukturerat sätt för elevassistenter och lärare att överlämna information om till exempel lektionsplaneringar för respektive elev, elevers kunskapsinhämtning och undervisningssituationer. Den typen av

överlämningar sker istället exempelvis på raster, under pågående lektioner eller under lunchen. Det framgår också att lärare som undervisar i vissa praktisk-estetiska ämnen inte ingår i de regelbundna forum för samverkan som finns. Då erfarenheten kring att undervisa och arbeta med målgruppen varierar hos personalen ser rektorn behov av en tydligare organisering och ledning av samverkan för samtliga lärare som undervisar på den anpassade grundskolan och mellan lärare och elevassistenter för att skapa förutsättningar som gynnar en tillgänglig lärmiljö för eleverna. Även om rektorn planerat för och genomfört vissa kompetenshöjande insatser gällande bland annat undervisning och bedömning i ämnen respektive ämnesområden i anpassad grundskola så ser rektorn också att fler kompetenshöjande insatser behövs, bland annat kopplat till hjälpmedel.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin ledning och organisering av det pedagogiska arbetet för att gynna en tillgänglig lärmiljö. I detta ingår att se till att lärare och övrig personal får det stöd och den kompetensutveckling som krävs för att undervisa och stödja i anpassad grundskola.

Motiveringen till utvecklingsområdet är det saknas en strukturerad samverkan mellan vissa personalgrupper som undervisar och stödjer eleverna. Det finns även områden där det behövs kompetensutveckling i personalgruppen vad gäller bland annat användning av hjälpmedel och arbetet med undervisning specifikt mot skolformen. Det är viktigt att rektorn leder och organiserar arbetet i dessa delar för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att kartlägga de förutsättningar som finns på enheten för olika personalgrupper att samverka och vid behov skapa ytterligare förutsättningar. Rektorn behöver också styra och leda samverkan mellan personalgrupper så att kunskapsöverföring, utveckling och lärande är i fokus. Vidare behöver rektorn försäkra sig om att lärare och övrig personal har den reella kompetensen som krävs för att undervisa och stödja i anpassad grundskola. Därför behöver rektorn följa upp lärarnas kompetens samt inom vilka områden det kan finnas behov av kompetensutveckling och stöd. Rektorn behöver ta ansvar för att personalen får stöd i förhållande till den reella

kompetensen de besitter i de fall rektorn bedömer att det finns behov av det.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen.

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter, elever samt lektionsobservationer och i inkommen dokumentation.

Strukturerad undervisning

Undervisningen är i huvudsak strukturerad men alla lärare arbetar inte aktivt med att tydliggöra syftet med lektionen eller arbetsmomentet. Lektionerna innehåller till övervägande del bekanta moment för eleverna och det finns en likartad struktur för elevernas skoldag. Exempelvis inleds första lektionen för dagen oftast med en gemensam samling med återkommande moment. Lärarnas struktur i undervisningen möjliggör i vissa undervisningsgrupper och ämnen att eleverna får samarbeta och lära tillsammans. Elever får exempelvis tillsammans i helklass diskutera och dela med sig av vad de kan om ämnesstoff, läsa högt för varandra och arbeta tillsammans med praktiskt material inlånat från museum. Däremot arbetar inte alla lärare aktivt med att tydliggöra syftet för eleverna. Flertalet lärare berättar för eleverna i enskilda uppgifter och moment vad de ska lära sig och varför det är viktigt samt knyter an till elevernas vardag och framtida liv, medan andra lärare främst tydliggör syftet vid uppstarten av ett nytt arbetsområde eller när eleverna själva frågar om varför de ska lära sig det som planerats.

Varierad och stimulerad undervisning

Undervisningen är i huvudsak varierad men all undervisning är inte anpassad för elevgrupperna. Lärarna planerar och genomför till stor del

undervisningen så att eleverna får möta olika sorters uppgifter och aktiviteter, exempelvis genom gemensamt arbete i läroboken, praktiska uppgifter, skapande så som spel och teater och enskilt arbete med teoretiska uppgifter och med praktiskt material. I vissa elevgrupper och vissa ämnen förekommer dock i mindre grad en variation av arbetsformer där elever i högre grad arbetar med enskilt arbete. Lärarna är medvetna om vikten av att skapa motivation hos eleverna genom att låta eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen, exempelvis genom att använda tankekartor, låta eleverna ge förslag på teman, arbetssätt och redovisningsformer. Flertalet lärare planerar så att undervisningen både anpassas efter gruppen och de enskilda elevernas nivå för att utmana och bidra till elevernas progression, men i vissa fall sker dessa anpassningar främst när eleverna arbetar med individuella uppgifter. Rektorn har inom detta område identifierat att det både finns elevgrupper där det i undervisningen är för högt ställda krav på eleverna och undervisning som genomförs på en nivå som inte utmanar eleverna.

Eleverna ges ett aktivt lärarstöd i undervisningen men stödet är inte fullt ut anpassat för samtliga elever. När eleverna arbetar självständigt eller tillsammans med andra elever är lärarna engagerade i att stötta eleverna genom att exempelvis repetera instruktioner, begrepp och faktauppgifter och uppmuntra och ge eleverna beröm. Det hjälpmedel som används främst i undervisningsgrupperna är bildstöd, som till exempel används för att synliggöra vad som sker under skoldagen, vid olika aktiviteter, vid genomgångar och vid instruktioner. Tidshjälpmedel finns att tillgå till både grupp och individ. I de lägre årskurserna används olika hjälpmedel på ett medvetet sätt för att strukturera och ge stöttning till eleverna. Likaså används tecken som kompletterande stöd konsekvent i dessa årskurser. Det framgår däremot att lärarna använder gemensamma och individanpassade hjälpmedel i olika omfattning och att det beror på att kunskapen kring hur och varför hjälpmedel kan användas som ett stöd för eleverna i en specifik inlärningssituation inte finns hos samtlig personal. Vissa lärare ser fördelar med att använda hjälpmedel för att göra undervisningen mer tillgänglig för samtliga elever och efterfrågar också tillgång till vissa hjälpmedel medan andra lärare efterfrågar mer kunskap innan de kan göra ett sådant avvägande.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, anpassa undervisningen utifrån aktuell elevgrupp så att den utmanar och bidrar till progression. I detta ingår även att all personal använder sig av individanpassade hjälpmedel i den omfattning som gynnar respektive elev och elevgrupp.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att även om undervisningen i flera delar anpassas för att möta elevers och elevgruppers behov och förutsättningar så finns det elever som inte fullt ut får en anpassad undervisning. Detta riskerar att medföra att eleverna inte når så långt som möjligt utifrån sina egna förutsättningar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar arbetet med att utmana alla elever i undervisningen i syfte att eleverna ska nå så långt som möjligt i sitt lärande. Som en del i arbetet kan kollegialt utbyte genomföras i form av att lärarna delger varandra, muntligt och genom att besöka varandras lektioner, hur de konkret arbetar med att anpassa undervisningen för eleverna. På så sätt kan goda exempel lyftas fram och utvecklas ytterligare utifrån elevers behov och förutsättningar i respektive grupp. I arbetet med planering och genomförande av undervisningen behöver läraren fundera över vilka hjälpmedel som ska användas både på grupp- och individnivå. Även hur och i vilka lärsituationer som hjälpmedel används utifrån aktuell elevgrupp behöver beaktas i arbetet. För att lärarna ska kunna utveckla sin kompetens och trygghet med att använda olika hjälpmedel och förstå syftet med dem behöver rektorn se till att personalen får nödvändig kompetensutveckling. Rektorn behöver sedan följa upp hur arbetet tar sig uttryck i undervisningen och för eleverna.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ och 11 kap. 2 § skollagen.

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter, elever samt inkommen dokumentation.

Trygghet i sociala sammanhang

Det genomförs ett arbete med att skapa trygghet på skolan, men möjligheten för social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen är begränsad. Skolan kartlägger regelbundet elevernas upplevelse av trygghet genom bland annat trygghetsenkäter, underlag från kränkningsanmälningar och information från elevhälsans möten med lärarna. Enkäterna genomförs med bildstöd och med stöd av skolans kurator. Genom kartläggning identifieras eventuella risker och åtgärder sätts in. Bland annat så har skolan förstärkt personalnärvaron exempelvis när eleverna i olika sammanhang vistas i den intilliggande grundskolans högstadielokaler. Elevhälsan ger också stöd genom handledning till lärare för att skapa trygghet för elever i undervisningen. Vidare ges vissa möjligheter till social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen, men då främst för de äldre eleverna. För elever i de högre årskurserna handlar det framför allt om situationer då de har rast i grundskolans lokaler eller där grundskolans elever håller till på rasterna, bland annat i skolans kiosk. Det har också inrättats särskilda rum för lugn rast i grundskolans högstadielokaler som möjliggör för sociala möten i mindre sammanhang för eleverna i de högre årskurserna. En elevgrupp på mellanstadiet har bjudit in elevgruppen på högstadiet för att spela upp en teater och personalen i dessa undervisningsgrupper har diskuterat hur de skulle kunna utnyttja en gemensam yta mellan klassrummet i syfte att låta eleverna mötas mer organiserat. De yngre elevernas möjligheter till gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen begränsas dock till att de träffar andra elever i matsalen som delas med grundskolan. Det planeras även för en temavecka där elever från anpassad grundskola och elever för grundskolan ska delta i olika aktiviteter för att arbeta med skolans värdeord och att skapa sammanhållning. I övrigt finns det ingen kontinuerlig samverkan mellan undervisningsgrupperna inom skolan och inte heller någon etablerad samverkan med intilliggande grundskola i syfte att främja elevernas sociala trygghet.

Deltagande i samhällsliv

Det saknas ett planerat arbete för att ge eleverna förutsättningar till aktivt deltagande i samhällslivet under hela deras skolgång. Rektorn har identifierat att skolans arbete på detta område har varit ottydligt och att de aktiviteter som tidigare genomfördes i elevgrupperna saknade tydligt syfte och mål kopplat till läroplanen. I dagsläget är det endast några undervisningsgrupper som genomför ett fåtal aktiviteter och på så sätt får möta olika delar av samhället. Det handlar exempelvis om att några grupper besöker museum, deltar i innebandyturnering med andra skolor och genomför naturvistelser i skolans närområde. Dessa aktiviteter bygger främst på enskilda lärares initiativ och genomförs inte heller i alla grupper.

Eleverna ges möjlighet att delta i vissa kulturevenemang som anordnas genom kommunen men det finns inget arbete för att ge eleverna konkreta erfarenheter av föreningsliv. Skolan är belägen en bit från omgivande närsamhälle så därför har personalen nu planerat för att elevgrupper vid några tillfällen under vårterminen ska samåka med en buss in till Höör för att genomföra aktiviteter i närsamhället. Vad gäller kontakter med arbetslivet genomförs visserligen prao i årskurs 8 utifrån elevernas individuella behov, exempelvis används praoplatser som är väl kända för skolan och där studie- och yrkesvägledaren planerar arbetet. Även inför gymnasieval arbetar studie- och yrkesvägledaren aktivt tillsammans med lärare och elever i årskurs 9 för att skapa kontakter, vara behjälplig med auskultation, skuggning och besök på olika skolor. I övrigt finns dock ingen samverkan där studie- och yrkesvägledaren kan bidra med sin kompetens till skolans arbete. Arbetet med att förbereda eleverna på att delta i samhällslivet utformas inte heller så att skolan bidrar till att eleverna kan verka i en digitaliserad vardag eller för att motverka att elevernas studie- och yrkesval begränsas av föreställningar om kvinnligt och manligt och frågor som berör detta diskuteras inte heller i kollegiet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla ett planerat arbete, där även studie- och yrkesvägledarens kompetens bidrar, som ger eleverna förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det på skolan genomförs få aktiviteter där elever får konkreta erfarenheter av närsamhället och att studie- och yrkesvägledaren är begränsat involverad i arbetet. Om inte eleverna, utifrån sin förmåga, får förutsättningar att vara delaktiga i samhällslivet finns risk för att elevernas känsla för samhörighet, social gemenskap och framtida utbildning och yrkesliv begränsas.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna diskuterar i vilka aktiviteter och vilka sammanhang eleverna ges förutsättningar till delaktighet och får konkreta erfarenheter av arbets-, förenings- och kulturliv. Aktiviteterna behöver gynna tryggt deltagande i sociala sammanhang och samhällslivet och ta sikte på att ge eleverna viktiga byggstenar inför framtiden. Det krävs en tydlig och långsiktig planering för hur detta arbete ska bedrivas och där aktiviteterna genomförs på ett sådant sätt att eleverna upplever sig inkluderade. Aktiviteterna bör

också utformas så att de bidrar till skolans arbete med läroplansmålen avseende digitalisering och jämställdhet. Eftersom en studie- och yrkesvägledare har särskild kunskap om förändringar i yrkeslivet, olika kompetenskrav och utbildningsvägar spelar dennes medverkan en viktig roll i skolans arbete med att förbereda eleverna för ett aktivt och självständigt vuxenliv. Även om studie- och yrkesvägledaren själv inte leder alla aktiviteter behöver hen handleda lärarna i planeringen av arbetet och vara ett stöd i genomförandet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§ och 11 kap. 2, 5, 11, 15–17, 19–23 §§ skollagen.

10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgra22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter samt i inkommen dokumentation.

Samverkan

Det förekommer viss samverkan i bedömningsfrågor men det saknas forum där samtliga lärare kan samverka med kolleger i sådana frågor. Vid några tillfällen per läsår, så som vid skolans mittermins- och analyskonferenser, diskuteras hur lärarna gör bedömningar av elevernas kunskapsprogression genom stödjande analysfrågor från skolledningen. Eftersom skolan nu har fler lärare än tidigare ser rektorn att det finns behov av att se över vilket stöd som lärarna behöver för att utveckla sin bedömarkompetens. Ett av skolans utvecklingsområden handlar om bedömning. Det finns specifika forum för skolans utvecklingsarbete som leds av skolans förstelärare och innehåller diskussioner om styrdokument och tolkning av värdeorden i syfte att stärka lärarnas bedömarkompetens. Det har också förts diskussioner kring vad som ligger bakom lärarnas bedömningar. Utöver

mittermins- och analyskonferenser finns dock ingen samverkan som rör bedömningsfrågor mellan lärarna som undervisar eleverna i praktisk-estetiska ämnen och övriga lärare som undervisar respektive elevgrupp. Rektorn har identifierat att lärarna som undervisar i praktisk-estetiska ämnen behöver utveckla sin bedömarkompetens specifikt gällande ämnen och ämnesområden inom anpassad grundskola. Rektorn ser därför behov av att organisera och leda så att alla lärare som undervisar eleverna samverkar mer kring bedömning.

Fortlöpande bedömning

Lärarna arbetar inte på ett tydligt och systematiskt sätt med fortlöpande bedömning av elevernas kunskapsutveckling. Som underlag för sina bedömningar använder lärarna det dagliga arbetet, elevernas arbete och i vissa ämnen de nationella bedömningsstöden. Lärarna dokumenterar sina sammantagna bedömningar i både ämnen och ämnesområden två gånger per termin i skolans digitala system genom färgmarkeringar i grönt, blått eller rött med tillhörande kommentarer. Det är genom det digitala systemet samt genom de så kallade mittermins- och analyskonferenserna som rektorn tar del av dokumentation av lärarnas bedömningar. Rektorn ser att vissa lärare har svårt att motivera sina bedömningar med belägg och svara på analysfrågor kopplat till bedömningar. Utöver detta skiljer det sig mellan lärare huruvida de dokumenterar sina fortlöpande bedömningar skriftligt eller inte. Vissa lärare dokumenterar skriftligt genom anteckningar om elevernas progression och kunskapsutveckling i sina fortsatta planeringar medan andra lärare främst gör fortlöpande bedömningar i stunden och håller information om elevernas kunskapsutveckling i minnet. Vidare har lärarna och elevassistenterna få möjligheter till informationsöverföring. För att få information som lärarna kan använda som underlag i sina bedömningar sker dialoger främst snabbt mellan lektioner och på lunchraster. Rektorn har vidare identifierat att lärares bedömarkompetens behöver utvecklas då personalen har skiftande erfarenhet av och kompetens för att undervisa och bedöma den aktuella elevgruppen. I några fall där eleverna tar del av samma undervisning oavsett om de läser ämne eller ämnesområde, är det inte alltid helt tydligt vad eleverna bedöms mot. Återkoppling till eleverna om hur det går för dem ger lärarna främst genom positiv förstärkning och genom att uppmärksamma det eleverna kan och klarar av. Utifrån de bedömningar som lärare gör av hur elever förstår och klarar av olika moment anpassar lärarna arbetsuppgifter till de enskilda eleverna, exempelvis genom att ändra arbetsmetoder och undervisningsmaterial.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att samtliga lärare arbetar systematiskt med att fortlöpande bedöma och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarnas arbete med att bedöma elevernas kunskapsutveckling görs med olika frekvens och på olika sätt. Bedömningen dokumenteras inte heller alltid på ett för lärarna ändamålsenligt sätt och ett för rektorn överskådligt sätt. Lärare kan inte heller alltid motivera sina bedömningar och det är inte helt tydligt vad eleverna bedöms mot. Sammantaget medför detta en risk att lärarna inte genomför nödvändiga anpassningar av undervisningen och att eleverna inte får relevant framåtsyftande återkoppling. Det finns även en risk att eleverna inte bedöms på rätt sätt.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att utveckla arbetet med att fortlöpande bedöma och dokumentera elevernas kunskaper. I arbetet med bedömningar ingår att kartlägga elevernas kunskaper genom att använda olika metoder för bedömning och olika uppgifter och frågor för att få information om elevens kunskap i förhållande till styrdokumentet. På så sätt samlar läraren belägg för lärande på olika sätt. Genom att tolka de insamlade underlagen kan läraren fatta beslut om vilken återkoppling eleverna ska få. Läraren behöver visa varje elev hur kunskapsutvecklingen och lärandet ser ut i förhållande till konkretiserade kriterier för bedömning. Återkopplingen behöver vara framåtsyftande och stärka elevernas förståelse för vad de har lärt sig och vad de ska utveckla. Den återkoppling som läraren ger kan ha olika innehåll och ges på olika sätt, exempelvis muntligt, skriftligt, individuellt, i grupp, via datorprogram, genom demonstration eller genom kroppsspråk. En viktig förutsättning för att kunna ge bra återkoppling till eleverna är att elevernas kunskaper dokumenteras på ett systematiskt sätt. Det behöver dokumenteras på ett sådant sätt att dokumentationen kan användas både för uppföljning och analys i kvalitetsarbetet och för återkoppling till elever och vårdnadshavare.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, - Skolans uppdrag och - Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, huvudmannens representanter samt i inkommen dokumentation.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen har identifierat att det tidigare saknats en strukturerad uppföljning av verksamhetens resultat för att kunna göra självständiga bedömningar av kvaliteten. Huvudmannens uppföljning av den anpassade grundskolan i kommunen har tidigare varit eftersatt då de exempelvis inte följt upp elevernas resultat utifrån ett för skolformen anpassat sätt. Mot bakgrund av detta har huvudmannen en pågående översyn av det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudmannen följer nu upp kunskapsresultaten genom skolenhetens bedömningsunderlag två gånger per termin. Däremot har huvudmannen ännu inte underlag för att kunna göra jämförelser över tid avseende bland annat elevernas progression och kunskapsresultat. Huvudmannens uppföljning omfattar även bland annat elevernas upplevelser av trygghet och trivsel, frånvaro, inkomna klagomål och anmälan av kränkande behandling. Utvecklingsfrågor och förutsättningar följer huvudmannen upp löpande på gruppnivå genom veckovisa möten med rektorsgruppen men också genom enskilda möten med skolledningen. Även så kallade resultatdialoger med verksamhetens skolledning och personalrepresentanter genomförs där skolans utvecklingsområden diskuteras. Huvudmannen har genom sin uppföljning identifierat utvecklingsbehov i verksamheten, bland annat bedömning, undervisningskvalitet och undervisning utifrån rätt kursplan och arbetet med mottagande i skolformen.

Huvudmannen arbetar i flera avseenden långsiktigt för att skapa goda förutsättningar för verksamheten. Huvudmannen har kännedom om de förutsättningar som finns för undervisningens planering och genomförande. Utifrån sin kännedom har huvudmannen genomfört organisatoriska förändringar för att stärka verksamheten. Då rektorn även är rektor för en av kommunens grundskolor har huvudmannen bland annat tillsatt en biträdande rektor med ansvar för den anpassade grundskolan.

Elevantalet på skolenheten har ökat och därför har huvudmannen utökat med nya lokaler till verksamheten och det pågår ett arbete med att se över vad som krävs för att lokalerna ska vara funktionella och anpassade för verksamhetens behov. Huvudmannen har även identifierat behov av att säkerställa att eleverna i anpassad grundskola får den utbildning de har rätt till. Det har inte varit tydligt om eleverna läser ämne och/eller ämnesområde. Därför har huvudmannen bland annat arbetat med motagandeprocessen för att försäkra sig om att elever tillhör målgruppen. Huvudmannen har också genom barn- och elevhälsochefen genomfört olika kompetensutvecklingsinsatser specifikt riktade till anpassad grundskola för all personal och även gett handledning till rektorn. Huvudmannen har till viss del kännedom om vilka kompetenser som finns i personalgruppen och gör utifrån sin kännedom insatser för att säkra kompetensförsörjning. Bland annat genom att stödja lärare att vidareutbilda sig till speciallärare med inriktning intellektuell funktionsnedsättning. Ett annat sätt för huvudmannen att behålla kompetens är genom olika professionsnätverk för exempelvis förstelärare och specialpedagoger för att mötas kollegialt. Däremot har huvudmannen ännu inte en full överblick över personalens kompetensutvecklingsbehov med anledning av att verksamheten har utökats med lärare från grundskolan.

Behovsanpassat stöd till rektor och skolenheten

Huvudmannen ger rektorn ett visst stöd utifrån sin kännedom om verksamheten och rektorns behov. Genom kontinuerliga avstämningar och möten med rektorn får huvudmannen kännedom om de behov som finns. Rektorn deltar i veckovisa rektorsmöten med fokus på utvecklings- och driftsfrågor där kommunens samtliga rektorer ingår. Det har även under det senaste året genomförts enskilda möten mellan rektorn och huvudmannen med fokus på verksamhetens förutsättningar gällande bland annat lokaler och personal. Det finns centrala stödfunktioner att tillgå för rektorn, exempelvis ett samordningsteam för mottagande inför anpassad grundskola. Rektorn deltar även i nätverksträffar med andra rektorer. Också huvudmannens nätverksträffar för andra professioner, så som förstelärarnätverk, stödjer rektorns arbete. Huvudmannen tillhandahåller olika digitala system för dokumentation och uppföljning, bland annat ärendehantering vid mottagande. Däremot har huvudmannen och rektorn identifierat att det digitala systemet för dokumentation av bland annat kunskapsresultat inte är funktionellt för anpassad grundskola och att det är svårt att få fram rätt analysunderlag. Det framgår även att huvudmannen genomför få insatser som underlättar samverkan med andra skolformer. Det finns viss samverkan med kommunens sektor som arbetar med gymnasiefrågor och kommunens introduktionsprogram och huvudmannen bistår vid behov med skolskjuts till elevers praoplatser och besök på gymnasieskolor, men i övrigt saknar huvudmannen ett arbete som gynnar

kontakter med omgivande samhälle. Huvudmannen ser också att den kompetens gällande studie- och yrkesvägledning som finns i organisationen inte räcker till och de behöver se över vad ett studie- och yrkesvägledande uppdrag innebär i anpassad grundskola.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla ett mer aktivt och riktat stöd till rektorn. I detta ingår att stödja rektorn i redan identifierade behov gällande den studie- och yrkesvägledande verksamheten och att långsiktigt gynna kontakter med det omgivande samhället.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannens styrning av den anpassade grundskolan tidigare varit svag. Genom sin organisering och den uppföljning som huvudmannen hittills gör erbjuder huvudmannen ett visst stöd till rektorn. Det finns dock kända utmaningar och behov där huvudmannen ännu inte ger stöd. Om inte huvudmannen arbetar för att underlätta samverkan och gynna kontakter med omgivande samhälle eller ser till att ge goda förutsättningar för undervisningens planering och genomförande vad gäller nödvändiga kompetenser inom studie- och yrkesvägledning, riskerar det leda till att eleverna inte får den utbildning de har rätt till.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen utifrån sin uppföljning och analys fullföljer arbetet med att ge rektorn och skolenheten behovsanpassat stöd. Huvudmannen behöver tillsammans med rektorn diskutera vilket stöd som huvudmannen behöver bidra med framöver utifrån de behov som huvudmannen har identifierat gällande samverkan och att gynna kontakter med närsamhället samt tillgång till studie- och yrkesvägledning. Huvudmannen behöver framöver även följa upp hur arbetet med de redan kända utmaningarna fortlöper. Viktiga aktörer att samverka med för anpassad grundskola är det lokala arbets-, förenings- och kulturlivet. Detta för att möjliggöra för eleverna att få konkreta erfarenheter av verksamheterna. Skolan har ansvar för elevernas delaktighet i samhället och det behövs flera arenor för samverkan för att det ska bli ett framgångsrikt arbete. Den enskilda skolan kan behöva de resurser och kontaktytor som en huvudman har för att nå längre i sitt arbete. Huvudmän som arbetar långsiktigt med att bygga relationer och nätverk för att det ska finnas en meningsfull fortsättning för eleverna under

och efter utbildningen skapar också förutsättningar som ökar ungdomarnas delaktighet och möjligheter i samhället.

På Skolinspektionens vägnar

X Johanna Oskarsson Abraha...

Föredragande

Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

X Therese Nilsson

Beslutsfattare

Signerat av: Therese Nilsson

I handläggningen av ärendet har även Sarah Bjertner Olsson och Anna Johansson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med elevassistenter.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 22 – 23 januari 2025. En digital intervju med huvudmannens representanter genomfördes den 3 februari. Besöket genomfördes av Johanna Oskarsson Abrahamsson och Anna Johansson.

Den anpassade grundskolan vid Sätoftaskolan är belägen i Höörs kommun. Skolan har cirka 30 elever fördelade i åldersblandade klasser 1 – 3, 4 – 6 och 7 – 9. De yngsta eleverna är delade i två grupper där ena gruppen läser ämnesområde och den andra ämnen. I gruppen 4 – 6 läser merparten av eleverna ämnen och i gruppen 7 – 9 undervisas elever som antingen läser enbart ämnen eller enbart ämnesområde tillsammans. Skolan leds av en rektor, som även är ansvarig för grundskolan Sätoftaskolan, samt en biträdande rektor.